

Sygn. akt III Ca 1066/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Andrzej Dyrda (spr.)

Sędzia SO Gabriela Sobczyk

Sędzia SO Roman Troll

Protokolant Monika Piasecka

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2016 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa J. P. i T. P.

przeciwko S. B.

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej (...)

Towarzystwa (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 16 kwietnia 2015 r., sygn. akt I C 208/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. w punkcie 1 zasądza od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 12.827,25 zł (dwanaście tysięcy osiemset dwadzieścia siedem złotych i dwadzieścia pięć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 15 grudnia 2013r. do 31 grudnia 2015r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r.,

2. w punkcie 3 zasądza od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 301,80 zł (trzysta jeden złotych i osiemdziesiąt groszy),

3. w punkcie 4 oddala wniosek powodów o zasądzenie kosztów procesu od interwenienta ubocznego;

II. zasądza od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwotę 409 zł (czteryście dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Roman Troll SSO Andrzej Dyrda SSO Gabriela Sobczyk

UZASADNIENIE

Powodowie J. P. i T. P. domagali się zasądzenia na ich rzecz solidarnie od pozwanego S. B. kwoty 28.600,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 grudnia 2013 roku oraz zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie pozwu, wskazali, że pozwany kierujący samochodem osobowym marki F. (...), nr rej. (...), w dniu 4 września 2012 roku, zjechał na lewy pas ruchu, uderzając w jadący z naprzeciwka pojazd ciężarowy o nr rej. (...), którym kierował K. M.. W wyniku tego zdarzenia samochód ciężarowy zjechał z drogi i przewrócił się na bok uszkadzając ogrodzenie posesji nr (...), jak również przewracając drewniany słup telefoniczny uszkadzając słup oświetleniowy oraz posadowione na nim urządzenia przesyłowe sygnału dostępowego do sieci Internet w postaci kabli światłowodowych oraz urządzeń aktywnych. W wyniku zdarzenia drogowego nastąpiła przerwa w możliwości świadczenia usług klientom powodów, wobec czego zlecono naprawę uszkodzeń sieci firmie zewnętrznej, która w trybie awaryjnym dokonała naprawy uszkodzonej infrastruktury. Za usługę tę wystawiona została faktura VAT nr (...) na kwotę 35.178 zł brutto, to jest 28.600 zł netto. Zakres uszkodzeń i koniecznych napraw został przez wykonawcę określony w specyfikacji technicznej naprawy. Powodowie pismem z dnia 30 listopada 2012 roku wezwali pozwanego do zapłaty odszkodowania jednakże pozwany nie dokonał wpłaty.

W odpowiedzi na pozew pozwany S. B. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przewidzianych wnosząc także o zawiadomienie o toczącym się procesie (...) S.A. W uzasadnieniu pozwany przyznał okoliczności, w których doszło do zdarzenia drogowego, zakwestionował jednak wysokość dochodzonego odszkodowania.

(...) S.A. w W. zgłosiła interwencję uboczną po stronie pozwanego, jednocześnie podnosząc zarzut braku legitymacji czynnej powodów albowiem nie wykazali oni, iż są właścicielami słupa telefonicznego oraz związanej z nim instalacji telekomunikacyjnej. Nadto wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na rzecz interwenienta ubocznego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Interwenient uboczny oświadczył, iż powodowie zwrócili się do niego z żądaniem wypłaty odszkodowania jednak po przeprowadzeniu, wobec braku wykazania przez powodów, że są właścicielami słupa, interwenient odmówił wypłaty odszkodowania. Z ostrożności procesowej interwenient zakwestionował fakturę VAT nr (...) oraz specyfikację techniczną naprawy przedłożone przez powoda, zaprzeczając, że powstała szkoda w takiej wysokości. Podniósł ponadto, że powodowie nie wykazali, że zapłacili za ww. fakturę.

Sąd Rejonowy w Rybniku wyrokiem z dnia 16 kwietnia 2015r. zasądził od pozwanego S. B. na rzecz powodów J. P. i T. P. solidarnie kwotę 10.665,83 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 grudnia 2013 roku, a w pozostałym zakresie powództwo w pozostałym zakresie. Nadto zasądził od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 334,52 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz zasądził od powodów solidarnie na rzecz interwenienta ubocznego po stronie pozwanej (...) Towarzystwa (...) w W. kwotę 130,10 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że **powodowie J. P. i T. P. prowadzą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą (...).** Zajmują się między innymi działalnością w zakresie telekomunikacji przewodowej.

Pozwany S. B. w dniu 4 września 2012 roku około godziny 6.30 w P. na skrzyżowaniu ulic (...) prowadząc samochód osobowy marki F. (...) o nr rej. (...) nie zachował należytej ostrożności i nie dostosował prędkości do panujących na drodze warunków, w wyniku czego stracił panowanie nad pojazdem, zjechał na przeciwny pas ruchu, po czym zderzył się z jadącym z przeciwka pojazdem marki S. o nr rej. (...) wraz z naczepą o nr rej. (...) kierowanym przez K. M.. W wyniku uderzenia w samochodzie ciężarowym doszło do uszkodzenia kolumny kierowniczej. K. M. nie był w stanie panować nad pojazdem. W związku z tym pojazd ciężarowy poruszał się sam, zjechał do rowu i przewrócił się na bok. Następnie uderzył w słup telefoniczny i mostek i przewrócił słup energetyczny. Następnie przewrócił murowane ogrodzenie postawione na posesji należącej do M. K. i zatrzymał się w odległości około 1 metra od jego domu. Na słupie energetycznym zamontowana była infrastruktura służąca do przesyłu sygnału Internetu, będąca własnością

powodów, którzy dzierżawili między innymi ten słup od (...) S.A. w K.. (...) S.A. zdemontowali przewrócony słup i w jego miejsce postawili nowy przywracając dostawę energii elektrycznej w tym samym dniu około godziny 23.00.

Powodowie zlecieli usunięcie awarii M. P. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w K.. Prace trwały około dwóch tygodni. Za usługi serwisowe w trybie awaryjnym M. P. wystawił powodom fakturę VAT nr (...) na kwotę netto 28.600,00 zł, brutto 35.178,00 zł. Ponadto M. P. sporządził specyfikację wykonanych prac.

Powodowie uścili M. P. należność wynikającą z ww. faktury w dniu 27 grudnia 2012 roku.

Za spowodowanie kolizji pozwany został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 17 stycznia 2013 roku na karę grzywny w wysokości 500,00 zł

Pozwany S. B. w czasie, gdy doprowadził do powyżej opisanej kolizji posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej swojego pojazdu marki F. o nr rej. (...), wykupione w (...) S.A. w W.. Początkowo powodowie zwrócili się o wypłatę odszkodowania do ubezpieczyciela, który po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego odmówił jego wypłaty, uzasadniając swoje stanowisko tym, iż powodowie nie przedstawili dokumentów potwierdzających, że są właścicielami uszkodzonego mienia.

Pismem z dnia 30 listopada 2012 roku, nadanym w placówce pocztowej w tym samym dniu, powodowie wezwali pozwanego do pokrycia kosztów odbudowy infrastruktury teleinformatycznej będącej ich własnością w wysokości 35.178,00 zł, w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

W następstwie zdarzenia drogowego z dnia 4 września 2012 roku doszło do zerwania optycznego przewodu sieci internetowej będącej własnością powodów na odcinku od słupa betonowego będącego własnością (...), a uszkodzonego w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 4 września 2012 roku, do kolejnego słupa będącego własnością (...), usytuowanego w kierunku do R.. Zerwaniu uległa również linka nośna. Pozostałe elementy infrastruktury należącej do powodów, zamontowane na słupie betonowym uszkodzonym nie nosiły znamion uszkodzeń zewnętrznych związanych ze skutkiem zdarzenia drogowego i po demontażu mogły zostać wykorzystane i zamontowane na nowym słupie. Szacunkowa wartość odcinka sieci infrastruktury informatycznej będącej własnością powodów, rozmieszczonego pomiędzy ww. słupami wraz ze wszystkimi składnikami osadzonymi na tych słupach wynosi 7.400,00 zł. Przedstawione przez powodów, a sporządzone przez M. Z. Wykonanych Prac oraz Specyfikacja Techniczna N. Traktu Światłowodowego w Trybie Awaryjnym dotyczą nie tylko naprawy uszkodzonego skutkiem zdarzenia odcinka sieci, ale obejmują również inne prace inwestycyjne zlecone wykonawcy przez powodów. Prace naprawcze uszkodzonego odcinka sieci internetowej będącej własnością powodów można było rozpocząć w dniu 4 września 2012 roku po godzinie 23.00. Pozwalały na to warunki techniczne. Prace te byłyby naprawą konieczną, wykonaną w trybie awaryjnym. W dniu 6 września 2012 roku widoczne skutki uszkodzenia ww. odcinka zostały usunięte. Koszt naprawy uszkodzonego odcinka sieci w trybie awaryjnym, z uwzględnieniem przeprowadzenia pomiarów końcowych wynosi 12.827,25 zł netto. Przeprowadzenie pomiarów końcowych powinno być wykazane stosownym protokołem, którego powodowie nie złożyli. Natomiast koszt naprawy uszkodzonego odcinka sieci w trybie awaryjnym, bez pomiarów końcowych wynosi 10.665,83 zł netto.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy stwierdził, że bezspornie doszło do uszkodzenia infrastruktury informatycznej należącej do powodów. Sąd, jako podstawę prawną roszczenia powodów, wskazał art. 436 k.c. w zw. z art. 435 k.c., normujące kwestię odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną ruchem mechanicznego środka komunikacji.

Sąd Rejonowy stwierdzając, że powodowie wykazali swoją legitymację czynną, stwierdził przy tym, że kwota dochodzonego roszczenia, w świetle opinii biegłego K. J. jest kwotą zawyżoną. Z opinii biegłego, które sąd w pełni podzielił, wynika, że tylko część prac doprowadziła do usunięcia awarii do której doszło z winy pozwanego. Pozostały zakres prac nie był związany z usunięciem awarii i doprowadził do zwiększenia składników majątku powodów. Z tych względów Sąd przyjął, iż wysokość odszkodowania, wynosi 10.665,83 zł. Nadto, Sąd ustalił, że M. P. nie sporządził protokołu z przeprowadzonych, jeżeli zostały przeprowadzone, pomiarów końcowych sieci. Tym samym nie można

doliczyć do należnego powodom odszkodowania kosztów przeprowadzenia pomiarów końcowych. Sąd nie uwzględnił wniosku pełnomocnika powodów o uzupełniające przesłuchanie świadka M. P. w celu ustalenia, że ww. pomiary zostały przeprowadzone, gdyż w ocenie Sadu, zeznania świadków nie mogą zastąpić dowodu z dokumentu w postaci protokołu pomiaru końcowego sieci.

Uwzględniając powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 10.665,83 zł i w pozostałej części powództwo oddalił.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., zasądzając je od dnia 15 grudnia 2013 roku. Sąd wskazał, że wezwanie do zapłaty zostało przesłane do pozwanego listem poleconym w dniu 30 listopada 2012 roku i wyznaczony został pozwanemu termin 7 dni w celu dokonania zapłaty.

O kosztach procesu, Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., stosunkowo je rozliczając przy uwzględnieniu tego, że powodowie wygrali proces w 37,30 %.

Apelację od tego orzeczenia wnieśli powodowie, zaskarżając w zakresie pkt 2 tj. oddalenia powództwa co do kwoty 2.161,42 zł oraz pkt 2 i 3 w zakresie orzeczenia o kosztach postępowania.

Zarzucili naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a to: art. 233 §1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. oraz art. 6 k.c. poprzez przekroczenie przez Sąd I instancji granicy swobodnej oceny dowodów, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia poprzez oddalenie wniosku dowodowego z uzupełniającego przesłuchania świadka M. P. na okoliczność wykonania przez niego pomiarów reflektometrycznych (pomiarów końcowych sieci) po zakończeniu napraw sieci powodów, pomimo, że okoliczność ta stanowiła okoliczność istotną w sprawie z punktu widzenia wysokości należnego odszkodowania oraz brak było podstaw' do przyjęcia, że okoliczność ta jako fakt wykonania określonych czynności przez świadka nie mogła być dowodzona wszelkimi środkami dowodowymi, w tym przesłuchaniem świadka, zwłaszcza w sytuacji w której żadna norma nie przewiduje konieczności sporządzenia z badań reflektometrycznych dokumentu w postaci protokołu, tym bardziej że okolicznością istotną było czy pomiary zostały w ogóle wykonane a nie jakie dały wyniki, do którego to ustalenia doprowadziłoby uzupełniające przesłuchanie świadka; w konsekwencji ustalenie że powodowie nie wykazali okoliczności istotnej w postaci przeprowadzenia pomiarów reflektometrycznych. dla potrzeb ich uwzględnienia w zasądzonym odszkodowaniu według wariantu II opinii biegłego; art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 245 k.p.c. oraz art. 246 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd I instancji granicy swobodnej oceny dowodów, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia poprzez zastosowanie reżimów wyłączających możliwość dowodzenia za pośrednictwem zeznań świadków do okoliczności nie stanowiących faktu dokonania i treści czynności prawnych a stanowiących okoliczności faktyczne, w istocie więc poprzez oddalenie wniosku dowodowego z uzupełniającego zeznania świadka M. P. na okoliczności które miałyby, w ocenie Sądu zostać wykazane dokumentem prywatnym pochodzącym właśnie od świadka, przy czym konieczność wykazania okoliczności przeprowadzenia badań reflektometrycznych pojawiła się, jako wynik ustaleń w ramach informacji specjalnych, po opinii biegłego, w tym opinii uzupełniającej biegłego a więc i po przeprowadzeniu dowodu z zeznań świadka M. P. oraz art. 328 § 2 **k.p.c.** poprzez niedostateczne wyjaśnienie, z jakich powodów Sąd I instancji uznaje, iż uzupełniające przesłuchanie świadka miałyby stanowić „zastąpienie” dowodu z dokumentu prywatnego pochodzącego od świadka w sytuacji, w której brak jest reguł nakazujących sporządzenie takiego dokumentu jak również ograniczających możliwość wykazywania okoliczności przeprowadzenia badań reflektometrycznych za pomocą wszelkich źródeł dowodowych.

Nadto zarzucili naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, tj. art. 363 k.c. poprzez ustalenie odszkodowania w pieniądzu jako „odpowiedniej sumy pieniężnej” w wysokości nieodpowiadającej wysokości szkody z uwagi na nieuwzględnienie kosztów pomiarów reflektometrycznych na skutek uniemożliwienia powodom dowodzenia okoliczności ich wykonania.

Na tych podstawach wnieśli o dopuszczenie na etapie postępowania apelacyjnego dowodów z uzupełniającego przesłuchania świadka M. P. na okoliczność ustalenia czy w ramach czynności naprawczych na sieci powodów wykonał on pomiary końcowa sieci (pomiary reflektometryczne), w jaki sposób oraz z jakim wynikiem, czy' sporządzał

na tę okoliczność jakiegokolwiek dokumenty, a jeżeli sporządzał to zobowiązanie świadka do ich złożenia do akt niniejszej sprawy; dopuszczenie ww. wniosku dowodowego jest konieczne i uzasadnione na etapie postępowania apelacyjnego jako że Sąd I instancji niezasadnie oddalił tenże wniosek jako zmierzający do wykazania okoliczności zastrzeżonych dla dokumentu a powodowie co do okoliczności oddalenia wniosku złożyli stosowne zastrzeżenie do protokołu posiedzenia oraz zmianę skarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku w skarżonym zakresie poprzez dodatkowa zasądzenie na rzecz powodów od pozwanego kwoty 2.161,42 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty i stosowne do orzeczenia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów solidarnych zwrotu kosztów postępowania w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie skarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz pozostawienie temu sądowi orzeczenia o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa prawnego za II instancję.

W odpowiedzi na apelację interwenient uboczny wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od powodów na jego rzecz kosztów zastępstwa prawnego za II instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenie powodów przyjmując podstawę prawną swego rozstrzygnięcia przywołane przepisy prawne, a następnie ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Poczynione ustalenia dotyczące okoliczności faktycznych mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i wzajemnie spójny, natomiast informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają, przez co są w pełni wiarygodne.

Sąd Okręgowy uzupełnił ustalenia faktyczne o okoliczności wynikające z przesłuchania świadka M. P., który na rozprawie apelacyjnej potwierdził fakt wykonania u powodów pomiarów reflektometrycznych.

Z tym uzupełnieniem, ustalenia te Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

Powyższa modyfikacja stanu faktycznego, przy uwzględnieniu zakresu zaskarżenia, czyniła zasadnym uwzględnienie apelacji w całości.

Wskazać należy, że z zeznań świadka M. P. jednoznacznie wynika, co zostało pominięte przez Sąd Rejonowy przy ustalaniu wysokości odszkodowania, że badania reflektometryczne były wykonywane. W ocenie Sądu Okręgowego brak ich odnotowania w protokole nie jest przesłanką uniemożliwiająca ustalenie tego stanu faktycznego na podstawie innych źródeł dowodowych. Takim źródłem dowodowym był świadek M. P..

Uwzględnienie faktu ich przeprowadzenia czyniło zasadnym podwyższenie odszkodowania o kosztach przeprowadzenia. Jak wynika z opinii biegłego koszt naprawy uszkodzonego odcinka sieci w trybie awaryjnym, z uwzględnieniem przeprowadzenia pomiarów końcowych wynosi 12.827,25 zł netto, natomiast koszt naprawy uszkodzonego odcinka sieci w trybie awaryjnym, bez pomiarów końcowych wynosi 10.665,83 zł netto. Różnica pomiędzy tymi wartościami wynosi 2161,42 zł o którą należało podwyższyć zasądzone roszczenie. Z tych też względów zmieniono zaskarżone orzeczenie w punkcie 1 w ten sposób, że zasądzono od pozwanego na rzecz powodów kwotę 12.827,25 zł.

W świetle powyższego, uznać należało podniesione w apelacji zarzuty za uzasadnione.

Wobec zmiany treści art. 481 § 1 k.c. obowiązującej od dnia 1 stycznia 2016r. przeprowadzonej ustawą z dnia 9 października 2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015r. poz. 1830) zmiana orzeczenia musiała odnieść skutek również co do

roszczenia odsetkowego. Z tych też względów od dnia 15 grudnia 2013r. do 31 grudnia 2015r. zasądzono odsetki ustawowe, natomiast od dnia 1 stycznia 2016r. ustawowe odsetki za opóźnienie.

Konsekwencją uwzględnienia roszczenia do kwoty 12.827,25 zł stała się konieczność zmiany rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Nie odstępując od zasady ich stosunkowego rozdzielenia z art. 100 k.p.c., dokonano ich ponownego rozliczenia przy uwzględnieniu faktu, że powód utrzymał się ze swoim roszczeniem w 45 %, o czym orzeczono w ppkt2 wyroku.

Sąd Okręgowy, w ppkt 3, oddalił wniosek powodów o zasądzenie kosztów procesu od interwenienta ubocznego, gdyż co do zasady w procesie interwenient uboczny, zgodnie z art. 107 k.p.c., nie zwraca kosztów procesu przeciwnikowi strony, do której przystąpił, ani też przeciwnik nie jest zobowiązany do zwrotu kosztów interwenienta.

Powyższe okoliczności, czyniły zasadnym uwzględnienie apelacji w całości i wydanie orzeczenia reformatoryjnego w zakresie określonym w sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art.108 § 1 k.p.c. Koszty te ustalono w oparciu o § 2 ust. 1 i 2 w związku z § 6 pkt 3 i § 1q ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2013r. poz. 490) i opłata od apelacji w kwocie 109 zł ustalona zgodnie z art. 13 i art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

SSO Roman Troll SSO Andrzej Dyrda SSO Gabriela Sobczyk